

Burgemeester & wethouders

Datum 20 maart 2024

Onderwerp

Bijdrage opvang vluchtelingen Provinciale regietafel Migratie en Integratie (PRT) Drenthe

Wij willen

De bijdrage van de gemeente Hoogeveen in relatie tot de provinciale opgave kenbaar maken aan de voorzitter van de PRT Drenthe. Daarnaast willen wij de raad informeren over de laatste ontwikkelingen en onze bijdrage aan de PRT Drenthe.

Wij besluiten

1. De huidige opvang van 940 asielzoekers de komende jaren te continueren.
2. De opvang van alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv) te beperken tot het huisvesten van amv die een verblijfsstatus hebben gekregen.
3. De huidige opvang van Oekraïense ontheemden in ieder geval te continueren tot 4 maart 2025.
4. In te stemmen met de raadsbrief waarin de raad wordt geïnformeerd over de laatste ontwikkelingen en de bijdrage die Hoogeveen wil leveren aan de provinciale opgaven.

Want

1. De benodigde opvangcapaciteit voor asielzoekers blijft de komende jaren onverminderd hoog.

Met de inwerkingtreding van de Spreidingswet per 1 februari 2024 heeft de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid de capaciteitsraming voor de komende twee jaar vastgesteld op 96.000 duurzame opvangplekken voor asielzoekers. Met een duurzame opvangplek wordt een opvangplek bedoeld voor een periode van tenminste vijf jaar. Voor de provincie Drenthe is de opgave 2.691 opvangplekken. Voor de provinciale opgave geldt dat het om een resultaatverplichting gaat.

2. Met de opvang van 940 asielzoekers draagt Hoogeveen meer dan voldoende bij aan de provinciale opgave.

Voor de realisatie van provinciale opgave zou Hoogeveen indicatief 280 opvangplekken voor asielzoekers moeten realiseren, waarvan 24 voor amv's. Gezien de meer dan substantiële bijdrage van Hoogeveen aan de provinciale opgave met de daarbij behorende voorzieningen is het verdedigbaar om de opvangplekken voor amv's door andere Drentse gemeenten te laten realiseren.

3. De opvang van Oekraïense ontheemden blijft de komende tijd nodig.

Het ziet er niet naar uit dat de oorlog in Oekraïne op korte termijn wordt beëindigd. Een terugkeer naar Oekraïne is op korte termijn dan ook niet te verwachten. Gezien de instroom is de landelijke opgave van 90.000 opvangplekken per 1 februari 2024 verhoogd naar 97.000 opvangplekken. Hiervoor geldt een inspanningsverplichting. Indicatief zou Hoogeveen 506 opvangplekken moeten realiseren. Op dit moment vangt Hoogeveen bijna 500 Oekraïense ontheemden in gemeentelijke locaties op. De datum van 4 maart 2025 komt overeen met de geldigheidsduur van de Europese Richtlijn Tijdelijke Bescherming (RTB) van Oekraïense ontheemden.

4. De gemeenteraad dient goed geïnformeerd te zijn over de laatste ontwikkelingen en de bijdrage die Hoogeveen wil leveren aan de provinciale opgaven.

Maar

Door de opvang van Oekraïense ontheemden voor een langere periode te continueren verwachten wij de komende tijd meer spanningen in de opvanglocaties. Dat heeft voornamelijk te maken met een onduidelijk toekomstperspectief, traumaverwerking, weinig privacy en gebruik van alcohol en drugs. We zetten de komende tijd nog meer in op het welzijn van de bewoners.

Achtergrond

Het doel van de Spreidingswet is te komen tot voldoende opvangplekken en een evenwichtiger verdeling van asielzoekers over provincies en gemeenten. Elke provincie weet na bekendmaking van de capaciteitsopgave voor welke opgave zij staat. Sturing hierop vindt op provinciaal niveau plaats door de commissaris van de Koning (CvdK) in de rol van voorzitter van de PRT. Individuele gemeenten zijn door de CvdK uitgenodigd om de gemeentelijke bijdrage kenbaar te maken. Naar verwachting zal de opgave van de provincie Drenthe met de inbreng van de individuele gemeenten worden gerealiseerd.

De financiële gevolgen zijn

Opvang asielzoekers

Om gemeenten te stimuleren vrijwillig plekken aan te bieden zijn er verschillende uitkeringen. Deze uitkeringen zijn vrij te besteden, dus ook voor een ander doel dan de opvang van asielzoekers. De hoogte van de uitkering varieert en is afhankelijk van het soort plek dat wordt aangeboden en het aantal aangeboden plekken. De eenmalige uitkering is van toepassing op het aantal opvangplekken dat meer wordt aangeboden dan wat de gemeente zou moeten doen op basis van inwoneraantal en sociaaleconomische score (280 opvangplekken). Voor Hoogeveen betekent dit dat een uitkering kan worden aangevraagd voor 660 opvangplekken (940-280). Dat komt neer op een eenmalige uitkering van € 1.320.000. Deze uitkering staat los van eventuele kosten die gemaakt worden voor de opvang van 940 asielzoekers. Deze kosten worden namelijk volledig vergoed door COA. Het is nog niet bekend wanneer de uitkering kan worden aangevraagd maar dat zal vermoedelijk niet eerder zijn dan dat de minister van Justitie en Veiligheid een verdeelbesluit per provincie heeft genomen. Besluitvorming hierover vindt plaats vóór 31 december 2024 en geldt voor een periode van 2 jaar. Na toewijzing van de uitkering wordt deze financieel verwerkt in de begroting 2025.

Opvang Oekraïense ontheemden

Met betrekking tot de opvang van Oekraïense ontheemden geldt vanaf 1 januari 2024 een normvergoeding per bed per dag van € 61. Deze normvergoeding is ruim voldoende om de kosten voor opvang financieel te dekken.

Alternatieven

Een eerste alternatief is de huidige opvang van asielzoekers te verlagen naar de indicatieve opgave voor Hoogeveen. Gezien de langjarige afspraken die zijn gemaakt met COA is het niet opportuun om te kiezen voor dit alternatief.

Een tweede alternatief is het opvangen van amv's die nog niet beschikken over een verblijfsstatus. Voor Hoogeveen is deze indicatief gesteld op 24. Gezien het aantal gerealiseerde opvangplekken voor asielzoekers en de beperkte beschikbaarheid van huisvesting voor deze doelgroep is het voorstel om hier niet voor te kiezen maar deze opgave in te brengen aan de PRT.

Communicatie

1. De raad hierover te informeren met bijgevoegde raadsbrief.
2. De PRT hierover persoonlijk te informeren.

Bijlagen

1. Brief van de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid over de inwerkingtreding van de Spreidingswet en de daarbij behorende capaciteitsraming.
2. Overzicht van de uitkeringssystematiek
3. Brief voorzitter PRT aan het college van B&W Hoogeveen
4. Raadsbrief